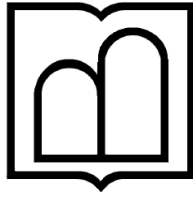

الله أكبر

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل
دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای حرفه‌ای دندانپزشکی

عنوان:

بررسی وضعیت سلامت دهان در کودکان مبتلا به بیماری مادرزادی قلب
در ایران: متاآنالیز و مرور نظام‌مند

استاد راهنما:

دکتر هاله ولیزاده حقی

استاد مشاور:

دکتر حامد زندیان

نگارش:

فرناز شجاعی صابین

تقدیم

این پایان نامه را به پدر و مادر عزیزم
تقدیم می کنم

تقدیر و سپاسگزاری

تشکر قلبی و لسانی خود را از استاد عالی قدر خانم دکتر هاله ولیزاده حقی که زحمت راهنمایی این پایان نامه را عهده دار گردیدند و در تمامی مراحل انجام پایان نامه از راهنمایی های مدبرانه ایشان استفاده نمودم ابراز می دارم و توفیقات روز افزون ایشان را توأم با صحت و سعادت خواستارم.

همچنین از آقای دکتر حامد زندیان به عنوان استاد مشاور که مسئولیت سنگینی را قبول زحمت فرمودند: و مطمئناً بدون راهنمایی ها و روحیه بخشی ایشان، انجام بخش مهمی از این پایان نامه میسر نمی شد. بدین وسیله از بزرگواری، حسن سلوک و حمایت بی دریغ

ایشان تشکر کرده و برای ایشان طول عمر
توأم با سربلندی را آرزومندم.

چکیده

بررسی وضعیت سلامت دهان در کودکان مبتلا به بیماری مادرزادی قلب در ایران: متاآنالیز و مرور نظام‌مند

مقدمه: بیماری‌های مادرزادی قلب شایع‌ترین عامل مستعد کننده کودکان به آندوکاردیت عفونی است و سلامت دهان و دندان در این کودکان از اهمیت بالایی برخوردار است. مطالعه حاضر با هدف مرور نظام‌مند و انجام متاآنالیز برای تعیین وضعیت سلامت دهان در کودکان مبتلا به بیماری مادرزادی قلب در ایران انجام پذیرفت.

مواد و روش‌ها: جست‌وجوی ساختارمند در پایگاه‌های اطلاعاتی SID، Web of Science Scopus، MEDLINE/PubMed تا آوریل ۲۰۲۰ انجام شد. مقالاتی که به صورت مقطعی، مورد-شاهدی، هم‌گروهی یا پیلوت در ایران انجام شده بودند و وضعیت سلامت دهان در کودکان دارای بیماری مادرزادی قلب را بررسی کرده بودند وارد مطالعه شدند. متاآنالیز با استفاده از نرم‌افزار آماری RevMan (V5.3) با مدل Fixed effect بر روی شاخص‌های پلاک، شاخص لثه‌ای و DMFT و dmft به عنوان پیامد انجام شد.

یافته‌ها: نتیجه جست‌وجو ۲۸۹ مقاله بالقوه را مشخص کرد که از آن میان ۶ مقاله وارد مطالعه شد. شاخص لثه‌ای در ۲ مطالعه، شاخص پلاک در ۴ مطالعه، DMFT در ۳ مطالعه و dmft در ۲ مطالعه گزارش شده بود. نتایج متاآنالیز نشان داد که به جز DMFT ($p=0.20$) میانگین سه شاخص دیگر در کودکان با بیماری مادرزادی قلبی نسبت به کودکان عادی بیشتر است ($p<0.05$).

نتیجه‌گیری: کودکان با بیماری مادرزادی قلبی وضعیت سلامتی نازل‌تری نسبت به کودکان سالم داشتند، بنابراین تدوین استراتژی‌هایی برای مراقبت‌های دندانپزشکی پیشگیرانه از این کودکان و اطلاع‌رسانی به والدین آن‌ها توصیه می‌گردد.

کلمات کلیدی: سلامت دهان، بیماری مادرزادی قلب، مرور نظام‌مند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
.....	چکیده.....

فصل اول: معرفی پژوهش

.....	۱-۱. مقدمه و بیان مساله و ضرورت اجرای پژوهش.....
.....	۲-۱. اهداف پژوهش.....
.....	۳-۱. هدف کلی.....
.....	۴-۱. اهداف اختصاصی.....
.....	۱-۴-۱. اهداف فرعی.....
.....	۵-۱. اهداف کاربردی.....
.....	۶-۱. سؤالات پژوهش.....
.....	۷-۱. تعریف واژه‌ها.....

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق

.....	1-2. مقدمه.....
.....	۲-۲. مبانی نظری پژوهش.....
.....	1-۲-2. آناتومی و فیزیولوژی قلب (به‌طور مختصر).....
.....	۲-۲-۲. درجه‌های قلب.....
.....	3-۲-2. تکوین بافت قلب.....
.....	4-۲-2. نوع فنوتیپ ساختاری قلب در ارتباط با انواع شایع بیماری‌های مادرزادی قلب (CHD).....
.....	5-۲-2. انواع بیماری‌های مادرزادی قلب.....
.....	6-۲-2. علت شناسی.....
.....	7-۲-2. بیماری‌های مادرزادی قلب: ژن‌ها و محیط.....
.....	8-۲-2. عوامل رونویسی هسته‌ای که تکامل قلب را کنترل می‌کنند.....
.....	9-۲-2. بررسی بدشکلی‌های قلبی همراه با آنیوپلوئیدی و ریز حذف‌ها.....
.....	10-۲-2. بیماری مادرزادی قلب و سلامت دهان.....
.....	3-2. مروری بر پیشینه پژوهش.....
.....	1-۳-2. پیشینه پژوهش در ایران.....
.....	۲-۳-2. پیشینه پژوهش در خارج.....
.....	3-۳-2. جمع‌بندی پیشینه‌های پژوهش.....

فصل سوم: مواد و روش‌ها

- 1-3. نوع مطالعه و روش پژوهش..... ۳۸
- 2-3. جامعه آماری پژوهش..... ۳۸
- ۳-۳. معیارهای ورود و خروج به مطالعه..... ۳۸
- 4-3. حجم نمونه و روش نمونه‌گیری..... ۳۹
- 5-3. ابزار و روش گردآوری داده‌ها..... ۴۰
- 6-3. روایی و پایایی ابزار..... ۴۳
- 7-3. زمان و مکان پژوهش..... ۴۳
- 8-3. متغیرهای پژوهش..... ۴۳
- 9-3. روش‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌ها..... ۴۴
- 10-3. ملاحظات اخلاقی..... ۴۴
- 11-3. محدودیت‌ها و مشکلات اجرای پژوهش..... ۴۴

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش

- 1-4. مقدمه..... ۴۶
- 2-4. انتخاب مطالعات..... ۴۷
- 3-4. مشخصات مطالعات..... ۴۷
- ۴-۴. ریسک بایاس مطالعات..... ۱
- 5-4. سنتز داده‌ها..... ۱

فصل پنجم: بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادهای پژوهش

- ۱-5. بحث..... ۷
- ۲-5. نتیجه‌گیری..... ۱۲
- ۳-5. پیشنهادهای پژوهش..... ۱۲
- 1-۳-5. پیشنهادهای کاربردی..... ۵۹
- 2-۳-5. پیشنهادهایی برای پژوهش‌های آینده..... ۵۹
- منابع..... ۶۰
- پیوست‌ها..... ۶۹

فهرست جدول‌ها

صفحه	عنوان
۱۶.....	جدول 2-1. درصد شیوع برخی از بیماری‌های مادرزادی قلب در ایالات متحده.....
۱۷.....	جدول 2-۲. سندرم‌های ژنتیکی مرتبط با مشکلات قلب.....
۱۸.....	جدول 2-3. زمان بروز ضایعات قلبی در سال اول زندگی.....
۲۴.....	جدول 2-4. ژن‌های مسئول در بیماری‌های مادرزادی قلب و جایگاه کروموزمی ژن‌ها.....
۲۷.....	جدول 2-5. بدشکلی‌های قلبی همراه با آنیوپلوئیدی و ریزحذف‌ها.....
۴۳.....	جدول 3-۱. متغیرهای مورد بررسی.....
۴۷.....	جدول 4-1. مشخصات نمونه‌های واردشده به مطالعه.....
۱.....	جدول 4-2. ریسک بایاس مطالعات بررسی‌شده.....
۵۰.....	جدول 4-3. آگاهی والدین در خصوص مفهوم بیماری و اهمیت بهداشت دهان.....

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۴	نمودار 4-1. Forest Plot برای شاخص PI در مطالعات.....
۴	نمودار 4-2. Forest Plot برای شاخص DMFT در دندان‌های دائمی.....
۴	نمودار 4-3. Forest Plot برای شاخص dmft در دندان‌های شیری.....
۵	نمودار 4-4. Forest Plot برای شاخص GI در مطالعات.....

فهرست شکل‌ها

صفحه	عنوان
۱۲	شکل 2-1. تصویر شماتیک از توسعه قلب پستانداران (انسان و موش) طی چند مرحله با وقایع کلیدی مربوط به آن.....
۲۲	شکل 2-۲. فاکتورهای رونویسی درگیر در توسعه و مورفوژنز قلب.....
۲۲	شکل 2-3. عوامل رونویسی درگیر در توسعه سیستم هدایتی قلب.....
۴۰	شکل 3-1. شیوه انتخاب مطالعات.....

فهرست اختصارات

Abbreviation	Meaning
AS	Aortic Stenosis
ASD	Atrial Septal Defect
AVC	Atrio ventricular canal
CCS	Cardiac conduction system
COA	Coarctation of the Aorta
CHD	Congenital Heart Defects
DMFT	Decayed/Missing/Filled Teeth
NCC	Neural crest cells
OFT	Outflow tract
PA	Pulmonary artery
PDA	Patent Ductus Arteriosus
PH	Pulmonary Hypertension
Ps	Pulmonary Stenosis
TA	Tricuspid Atresia
TGA	Transposition of the Great Arteries
TOF	Tetralogy of Fallot
VSD	Ventricular Septal Defect